

Известно е, че тези изчисления се отнасят обикновено до напречни данни, получени през една календарна година или някакъв друг период - от 2-3 или повече години. При това те характеризират условията на възпроизводство на населението именно през този период, а не в течение на едно или повече поколения. Поради това те съдържат условност, която трябва да се има предвид при интерпретацията на резултатите. Независимо от тази условност обаче нето коефициентът за възпроизводство е признат за един от най-добрите измерители на възпроизводството като единен процес и се използва широко в демографския анализ.

В съвременния свят в голяма част от развитите страни нето коефициентът за възпроизводство намалява значително и взема стойности под единица, което означава, че съответното население, при изключване влиянието на външната миграция, намалява. Причините за това могат да се търсят в две области. Първо, в областта на **раждаемостта**, тъй като тя участва в изчислението на нето коефициента за възпроизводство (чрез повъзрастовите коефициенти за раждаемост). Второ, в областта на **смъртността**, тъй като смъртността също участва във формулата на нето коефициента чрез вероятностите за доживяване до възрастите на възпроизводството. Закономерно се поставя въпросът в коя от тези две области трябва да търсим преимуществено причините за намалението на нето коефициента и какви са закономерностите, с които трябва да се съобразява обществото, в динамиката на тези два основни демографски процеса, определящи възпроизводството като цяло.

Нуждата от поставяне и решаване на подобна задача се налага от гледна точка на демографския анализ на възпроизводството на населението с оглед ориентацията на изследователите относно въздействието на двата основни фактора - раждаемост и смъртност, върху демографския процес като цяло. Без решаването на тази задача не е възможно да се даде какъвто и да било отговор на един от важните проблеми на съвременността: за причините, довели до съвременното демографско остаряване, което, от своя страна, се явява фактор в процеса на демографското възпроизводство.

В Сугарева, Лилова (2006) направихме опит да систематизираме основните най-често използвани демографски модели за характеризиране на процеса на демографско остаряване, както и моделите на взаимозависимост на двата основни фактора - раждаемост и смъртност, с този процес. Този опит обаче ни доведе до сложни математически модели, чиято изчислителна същност би затруднила интерпретацията на резултатите в рамките на обичайните понятия и показатели. От друга страна, получаването на конкретни резултати чрез цитираните в тази статия методи за определяне на влиянието на същите два фактора изисква използването на детайлизирани